

Sipos Domokos
Csárdában

Milyen furcsa ez a csárda,
Milyen fakó a fala.
Ráterült az élet füstje,
Be savanyú a szaga.

Be homályos ez az ablak,
Pedig tegnap ragyogott.
Nem érdemes nézni rajta.
Belül bánat, kívül kétség
A szívemet facsarja.

Be zavaros a muzsika,
Vak cimbalmos kopogtatja.
Milyen sunyi a vendéglős,
Szava mérges, bora csípős,
Hej, pedig én fizetek!

Kigombolom a lelkemet,
Odadobok ezer kincset,
Legényesen, duhajul!
De a pénzem itt már nem jár,
Magam vagyok, senki sem vár,
Lehajtom az asztalra a fejemet.

A bárányka

Vízkeresztkor éjjel született a bárányka.
 Vékonyan bégetett, mikor anyja meleg méhéből
 Az összetiport, puha alomra esett.
 Künn veszettül seperte a havat az északi szél,
 Benn a cserényben jámbor juhok meleg lehelete
 Szállt a bárányka nedves orrocskája felé.
 Kis tüdejével először szívott levegőt,
 S mikor anyja lenyalta szeméről a másvilágról hozott fátlyat,
 Az emlők domborodó meleg halma rajzolódott rajtuk keresztül kis agyára
 S csecsemő ajkai megkeresték a tej zuhogó forrását,
 És élni kezdett ezen a világon a kis bárányka.
 Reggel jött a gazda s benézett a cserénybe,
 Láta, hogy egy juh hasa alatt kis bárány kuporodik,
 Odament s bocskoros lábával megdöfte az óvatos anyát
 S kivette alóla a reszkető lábú jövevényt.
 Magasra tartotta és megnézte meztelen, puha lágyékát.
 „Berbécs” – kiáltotta feleségének nagy hanggal.
 Az asszony vizet húzott a kútból,
 Megmerítette a vedret, letette a fagyos földre
 S ő is megnézte a báránykát.
 Megsimogatta selymes, hófehér gyapját.
 A paraszt letette a földre a kis állatot,
 Lábával akarta anyja felé tolni,
 De oly kedvesen és félve bégetett a kicsi pára,
 Hogy lehajolt és erős kezével gyengéden
 Taszította nyugtalan szülője mellé.
 A többi juhok élettől várandósan,
 Nagy szemekkel nézték a boldog anyát,
 S az öreg berbécs, mint egy vén szultán,
 Méltósággal reszelte fogai között a szénát.
 Sok tejet kiszopott anyja dús emlőiből a bárányka,
 Elolvadt a földről a hó és a fagyos jég,
 Tavaszi napsugár kergetőzött az előbátorkodó legyekkel
 S a bárányka vígan rúgta kis hátulját a világoskék ég felé.
 A gazda előhozta a félretett ekét,
 Gondosan megnézte rozsdás vasát.
 Sokszor megcsóválta lassan mozgó, busa nagy fejét
 És kimondta: Ehelyett mást kell venni!
 A báránykának fogalma sem volt arról,
 Hogy ekevasat pénzért árulnak a boltokban.
 Mit tudta ő, hogy miért szakítják el
 Anyja meleg, gyapjas, oltalmazó testétől.
 Ölbe vette őt a paraszt, két első lábát
 Átfogta izmos ujjaival s karjával

Derekához szorította gyenge kis testét
És vásárra vitte a báránykát.
És eladta őt hófehér gyapjával együtt
Összepiszkolódott papirospénzekért.
A báránykát a szomszédomba hozták,
Megálltak vele az udvar közepén s azt mondták:
Jó kövér, holnap levágjuk és jóízűen megesszük,
S bőrét eladjuk jó pénzekért a børszedő zsidónak.
Kis fiam hosszú szőke haja csillogott,
Az ablakban állott, tapsolt és a szomszédba mutatott:
„Ó be szép fehér bárányka! Ó be szép fehér bárányka!”
A báránykát megkötötték lábánál fogvást
A színben, egy üresen álló szekér kerekéhez.
Kis, tudatlan szíve összeszorult,
Mert a puszta csűrben senki sem volt.
Éhes lett és mikor lement a nap, fázni kezdett.
Nálunk még nyitva volt az ablak,
A kályhában nagy lánggal égett a tűz,
Fiacskám ott ült és magas várakat épített
Apró kockákból, tornyot is tett rájuk,
S mikor kész volt, kacagott és belerúgott,
Hogy az ágy alá gurultak a falak.
A bárányka folyton bégetett, nagyon keservesen:
Bee, bee, bee!
És kisfiam szomorúan kérdezte tőlem:
„Apám, miért sír ez a bárányka?”
„Hol van ennek a báránykának a mamája?”
És lefeküdtünk. Feleségem és fiacskám
Már az álom karjában lélegzett a szomszéd szobában,
Én kinéztem a sötét éjszakába a nyitott ablakon
És fáradt tudómba szívtam
A márciusi éjszaka csípős levegőjét.
Nagyon sötét volt,
Kutyák ugattak és vészesen vonyítottak,
A tornyon egy kuvik visított és figyelmeztetett,
Hogy egyszer még én is meghalok.
S a bárányka bégetett, bégetett.
Vékonyka hangja úgy fáj a szívemnek,
Hogy siratni szerettem volna
A hideg siralomházban ülő kicsiny báránykát,
Kinek gyenge szívébe holnap éles kést szúrnak,
Kiből kiszáll holnap a parányi lélek,
Hogy szomszédom jó paprikást ehessék
Gyöngé, rózsaszínű húsából
S rá egy pohár jó bort ihassék.
Éjfél volt, nagyon szomorú voltam,
És tudtam, hogy hazug vagyok és gyáva.

És tehetetlen vagyok és erőtlen
És hiába kiáltanék, mert ugyan ki hallaná meg hangomat.
És hazudtam saját magamnak,
Mert azt mondtam magamnak:
Mit búsongsz e kis báránka bégetésén?
Mikor az egész világ jajszóval kiált!
És összevissza kiált, mert sokaknak nincs hite az ég felé,
És az emberek kést hordanak szívükben,
És az emberek eladják az embereket,
És az emberek megölik az embereket!
Gyáva voltam és hazudtam magamnak
És menteni akartam magam önmagam előtt,
Hogy éjfélkor végre aludni akartam.
Szegény báránka még remegve bégetett a hideg éjszakában,
S én álomba zártam szívemet fájdalomra elől.
Ó! Tudom, hogy minden sírás az én fejemre vád!
Minden fájdalom halálos bűnöm egyedül nekem!
Az embernek, ki nem kiáltom szüntelen és bátran:
Ne engedelmeskedjeteK,
Csak a szeretetnek, csak a szeretetnek, csak a szeretetnek!

